

T.C.K. 146 Md. İhlâl suçundan sanık Nahit TÖREN ve Arkadaşları hakkındaki, 3 No.Sıkıyönetim As.Mahkemesinde görülen dava ile ilgili ESAS MÜTALAA dır.

Talebimiz, sanıklar hakkında evvelce tanzim edilmiş olan (9.9.1971 gün, 971/35-50-233 ve 971/161 Karar sayılı) esas, (13.12.1971 gün, 971/325-23 sayılı) ek, ve (15.19/1971 tarihli ve 971/241-167 sayılı) iddianameler ile 27.Mart 1972 tarihli esas mütalaa ve As.Yargıtay 4. Dairesinin 2.12.1972 gün, 972/315-378 sayılı bozma ilâmi çerçevesinde ve bunlara dayalı bulunmaktadır.

Mülga 1.No.Sıkıyönetim As.Mahkemesinin eski hükmünde; sanıkların üstüne atılan fiillerin sübutu, genellikle tesbit ve kabul olunmuş ve keza, As.Yargıtayın söz konusu bozma ilâmında da; suçun sübutu teyid edilmiş, noksan tahkikat görülmemiş ve esas olarak, gaye suçun vasfı eleştirilmiş ve bu açıdan hüküm bozulmuştur.

Gerek yukarıda belirtilen iddianameler ve gerekse, esas hakkındaki mütalaa da; maznunların Marksist-Leninist ideolojileri, T.H.K.O. ismi ile kurdukları gizli örgüt, Strateji, ve taktikleri, amaçları ve bu amaca yönelik çeşitli ve mütaddit yasa dışı eylemleri ve dolayısıyla, sanıkların üstüne atılan T.C.K. 146.maddesinde yazılı cürmün maddi ve manevi unsurları, sübutu ayrıntıları ile arz ve izâh olunmuştur.

Keza; T.C.K. 146 / 1-3 Maddesi açısından asli ve fer'i faillerin kişisel sorumlulukları, ayrı ayrı tafsilen belirtilmiştir.

Anlaşılmaktadır ki, ileri sürülen iddia, söz konusu yargıtay bozma ilâmında gösterilen gerekçe ile de, esas olarak teyid edilmiş bulunmaktadır.

Bu meyanda, T.H.K.O.Örgütünün Ankara bölgesinde, aynı strateji ve taktiklerle aynı ideolojik amaca yönelik eylemlerde bulunan ve böylece, T.C.K. 146 Maddesini ihlâl eden sanık grubu hakkında, Ankara 1.No.Sıkıyönetim As.Mahkemesinin ittihaz ettiği mahkûmiyet hükmü ile ilgili olarak As.Yargıtay Daireler Kurulunun (24.4.1972 tarih, 972/28 esas ve 972/30 karar) sayılı ilâmının, bu davada da yüksek mahkemenize ışık tutacağı kanısındayız.

Soruşturmanın muhtelif safhalarında elde edilen çeşitli şahsi ve maddi deliller ve dava dosyaları münderecatına göre; aşağıda açıklandığı ve istem konusu yapıldığı üzere, Sanıklara isna olunan suç sabit olduğundan;

1- Sanık Osman Bahadır, Oktay Kaynak, Nahit Tören, ve Yavuz Yıldırım Türk'ün asli fail olarak, T.C.K.146/1 Maddesi gereğince cezalandırılmalarını,

2- Sanık Ali Aydın Çiğ, Zerruk Vakıfahmetoğlu, Gönül Tolon, Rukiye Dülger, İsmail Tayfur Cınar, Cemal Alpaslan Ertuğ ve Mehmet Faruk Kurtuluş'un fer'i fail olarak, T.C.K. 146/3; 173/3, 31 ve 33 maddelerin uyarınca cezalandırılmalarını, evvelki esas mütalaaımızda değinildiği üzere, duruşma sırasında olumlu tutum ve davranışı görülen sanık Ali Aydın Çiğ hakkında, cezaların şahsileştirilmesi prensibi açısından, T.C.K. 59 Md.nin nazara alınmasını,

3- Askeri savcılığın 15.9.1971 tarih ve 971/241-167 sayılı iddianamesinde; sanıklardan Kadir Dursun Çağlı, Hasan Tayfur Demir, Alaaddin Tütüncü ve Cemil Tatlıbal, T.C.K. 151.maddesine tevfiken tecziyeleri talebi ile mahkemeye sevk edilmişler ve 27 Mart 1972 tarihli Savcılığımız esas hakkındaki mütalaaımızda da, aynı müşked suçtan adı geçen Sanıkların cezalandırılması istemi tekrarlanmış ve eski hükmünde; sanık Hasan Tayfur Demir, Alaaddin Tütüncü ve Cemil Tatlıbal'ın (Beraatına), Sanık Kadir Dursun Çağlı'nın T.C.K.169 Md.gereğince mahkûmiyetine karar verilmişse de, söz konusu As.Yargıtay ilâmında; Sanık Kadir Dursun Çağlı ve Hasan Tayfur Demir'in

1.

sübut bulan fiillerinin (.... müesses gaye suça yönelik ve onu tamamlayan, oluşturan karakterde teşhir ettiğini kabul ve o yönde değerlendirmek, hukuki ve fiili bir sorumluluğu teşkil eder ...) , (... belirtilen Sanıkların yekdiğerinden biri hareketlerini bir bütün içinde birleştiren, birbirine bağlayan, aynı gayeye yönelik iştirak iradesi nazara alınarak, T.H.K.O. gıali örgütü' asli faillerinin T.C.K. 146.Maddesinde gösterilen suçun unsurlarının tahakkukunu kolaylaştırıcı müşaheret ve müşahette bulunarak böylece 146.maddenin fer'i failleri olacakları....) şeklindeki gerekçe mevzuatında ;

a- Sanık Kadir Dursun Çamlı ve Hassan Tayfur Demir'in T.C.K. 146/3,173/3, 31 ve 33 maddeleri uyarınca tecziyelerini,

b- Sanık Cemil Tatlıbal'ın ,bozma ilamında belirtildiği üzere, T.C.K.151.Md. gereğince Tecziyesi gerekirse,adı geçen sanık hakkında Ankara Sıkıyönetim As.Savcılığının tanzim ettiği 29.6.1972 tarih 972/ 310 sayılı iddianamede;masnunun T.H.K.O. Örgütüne mensubiyetinden bahisle,T.C.K.146/3 Md. ihlal suçundan cezalandırılması istenmiş ve nitekim,Ankara 1 Nolu Sıkıyönetim As.Mahkemesinin 1 Şubat 1973 tarihli kısa kararından anlaşılabacağı üzere,sanık Cemil Tatlıbal T.C.K. 146/3 Maddeyi uyarınca (Altı Sene) müddetle hapse mahkûm olmuştur.Gerek söz konusu iddianame ve gerekse kısa hükmü dava dosyasında mevcuttur.Şu Hale göre;adı geçen sanığın,T.C.K. 146. maddesinde yazılı suçun işlenmesinde fer'i fail olduğu,bir mahkeme kararı ile tesbit edildiğine nazaran ,masnundan,esasen içinde bulunduğu Anayasayı ihlal suçuna haber vermesi beklenemez ve mantiki değildir.Kaldiki, sanığın İstanbul'da işlediği T.C.K. 151 Md.deki suç ile Ankara Yargılandığı 331 bir bütünü parçalarıdır ve masnunun üstüne atılan fiillerin,aynı maddi ve manevi bütünlük içinde mütalaa ve kıymetlendirilmesi sorulabilir.Nitekim,sanıkta,bozma ilamına karşı niyabeten tesbit edilen sorgusunda bu hususu deñişmiştir.Bu itibarla,sanık Cemil Tatlıbal hakkında T.C.K.151 Maddesini ihlal suçundan ayılas (Kesu devasının hükümsüzlüğüne) ve fiili ile ilgili suç evrekinin Ankara Sıkıyönetim Mahkemesine tevdiatı karar verilmesini,

c- Sanık Aliaddin Tüneli'nin ,sokak iddia ve yargıtay ilamında,suç sübutu açısından aleyhine bozulması nazara alınarak T.C.K. Md./gereğince cezalandırılması,

4- Sanık Salman Kaya T.C.K. 146 maddesini ihlal suçundan mahkemeye sevk edilmiş ve fakat,detil yetersizliğinden ötürü,esas mütalaa da,müesses suçtan berraklığa ve 6136 S.K. muhalefetten mahkûmiyetine karar verilmesi talep olmuştur.Şu konuyu An.Yargıtay bozma ilamında;Salman Çeçen Akbank Şubesinde soygunu olayı dolayısıyla araması sanık Salman Kaya'nın İstanbul Beşik tarafında bir evde,tabanca ve menkı ile yakalandığı belirtilerek bu evin örgüt ile ilişkili olduğundan bahisle,masnunun fiilinin T.C.K. 146/3 maddesine müesses bulunduğu ileri sürülmüştür.Anacak, adı geçen sanığın,söz konusu evde saklamak suçundan ötürü, 6 Şubat,2 No.Sıkıyönetim As.Mahkemesinde yargılandığıdır.Sanık Naci İstinyeli ve 5 arkadaşları hakkında verilen 25.10.1971 gün 71/1-101 sayılı karar ile bir sanık beraber etmiş ve Baş sanık T.C.K. 296 maddesi gereğince Altı ay hapse mahkûm olmuştur.Mahkemenince talbine karar verilen ve dava dosyasına konulan mezkur hükmün tetkikinden anlaşılabacağı ve hile;sanık Salman Kaya'nın saklandığı bu evin, T.H.K.O. veya diğer bir örgüt ile ilişkili olduğu hakkında bir serahat ve belirti yoktur.Kaldiki,evin herhangi bir örgüt ile irtibatına dair bir inbarda alınmamıştır.Bu itibarla ve mevcut duruma nazaran,masnunun Salman Kaya'nın,gerek T.H.K.O. Örgütüne aylemi olan Salman Çeçen Akbank şubesi soygunu ve ötürü salan olayın otomobilinin gasbedilmesi hadiselerine katıldığına ve gerekse yakalandığı evin örgüt ile ilişkili olduğuna dair,yeterli ve sıverimli delillerin bulunmadığı ve dolayısıyla masnuna isnad edilen T.C.K. 146/3 maddesinde yazılı fiilin sübutu emediki konusuna varılmakla ve bu nedenlerle (Berraklığa) karar verilmesini,medceklendiği evde 1 adet 7,65 mm. Browning tabanca , 2 adet ve gerek sayıda menkı ile birlikte yakalandığı tesbit edilen Sanık Salman Kaya'nın 6136 S.yasının 1308 sayılı kararla değişik 33 maddesi uyarınca cezalandırılması,

5- T.H.K.O. Örgütü sanıklarının evlilerinden bir diğerinde Hasan Demir'in fiili karşılığı keşif edilmesi olmuştur.Evinden kaldırılmasını müteakip mezkur,Sanık

İsmail Talpa'nın evinde bulunan gizli belge kutusu içerisinde yer alan yazılı evraklar, T.C.K. 146/3, 150/3 ve 151/3 maddeleri hükmüne istinadla muhafaza edilmiş olup, 23/8/1994 gün 912/1 sayılı idare kararınca bu evrakların muhafazası ve ilgili mevzuatın uygulanması, genel ve fihri iradiyetleriyle, yürürlükte olan bu karar ile birleştirilmesinin karar verilmiştir. İsmail Talpa'nın gerek hırsızlık gerekçesiyle gerekse diğer suçlarından dolayı tahvil edilmiş olduğu T.C.K. 146/3 Maddesi kapsamında, 20'inci fıkra hükmüne istinadla, bu konuda iddia edilmiş olan suçlamaların ve iddiaların itibarına ilişkin İsmail Talpa'nın T.C.K. 146/3, 150/3, 151/3 maddeleri ve ayrıca T.C.K. 150/1 (2 defa tabii) ve 1988 S.K. 1988 S.K. 10/1 m. 13 maddeleri gereğince tasfiye edilmiştir.

4. Davra dosyasında mevcut listelerde ayrıntıları ile belirtilen ve ayrıntı olarak kayıtlı bulunan, yazılı belgeler, kullanılmayan belge tasarımları, baskıları ve kullanılmayan yazılar, çizimler ve diğer belge türleri ile ilgili belgelerin muhafaza edilmiş parçaları, yetkili merciler ve mahkemelere teslim edilmiş ve parçalanmış karar verilen kitaplardan, T.C.K. 146 maddesi gereğince muhafaza ve evraklar, yeni kararlar ile ilgili ve bu kararın ilâhı parçası olduğu takdirde ilgili evraklardan alınarak T.C.K. 146 maddesi gereğince tasfiye ve muhafaza edilmiş belgelerin, ilgili belge tasarımlarının muhafaza edilmiş ve ilgili tasarımların tasfiye edilmiş parçalarının muhafaza edilmesinin karar verilmiştir.

Yılmaz ÖZGEN
Hizmet İb.
İzmir, 1994

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞIVİ